

Kunnskapsdepartementet

Sendt kun pr. epost til: postmottak@kd.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.: 18/3428

Dato: 10.10.2018

Høring - Forslag fra utvalg om endring i stillingstrukturen i UH-sektoren

Det vises til brev fra Kunnskapsdepartementet av 4. juni 2018 og oversendelse fra Akademikerne av 11. juni d.å. om et forslag fra Underdal-utvalget om endring i stillingsstrukturen i UH-sektoren

Utvalgsrapporten har vært på høring i Legeforeningens organer. Nedenfor følger Legeforeningens kommentarer til utvalgsrapporten, som er behandlet av sentralstyret.

Innledningsvis vil Legeforeningens påpeke hovedinntrykket av at forslagene trenger grundigere gjennomarbeiding. Det er vanskelig å vurdere hvordan dette vil passe inn i de forskjellige delene av UH-sektoren, hva som er eventuelle fordeler og potensielle uheldige konsekvenser. Legeforeningen mener det er en svakhet med utredningen at den ikke peker på lov- og forskriftsmessige konsekvenser av forslagene.

Underdal-utvalget foreslår tre separate karrierestiger for faglige stillinger:

Legeforeningen støtter opprettelsen av fagstøtte-stigen. Tydeliggjøring av en karrierevei for de som jobber med forsknings- og undervisningsstøtte er kjærkomment. Spesielt innenfor medisinske og naturvitenskapelige fag er faste høyt kvalifiserte stillinger av stor verdi.

Legeforeningen mener at en integrert kompetanse innen forskning og undervisning er så sentral innen høyere utdanning at professorstigen bør styrkes og videreføres. Forslaget skal ikke endre på det forhold at en professorstilling skal være en stilling med frihet til selv å fastsette innhold i egen undervisning og forskning. Ledelsesfunksjon, kontroll over faglige ressurser og finansiering til eget forskningsarbeid er ikke nevnt i rapporten, og dette er en svakhet.

Utvalget foreslår at Post-Doc -stillingene økes til 4 år med undervisningsplikt i tillegg til forskning. Legeforeningen støtter dette. Men i motsetning til hva som er tilfelle med professor- og førsteamanuensisstillinger så ansetter andre virksomheter, f.eks. helseforetak, PhD-stipendiater og Post-Doc i stillinger med forskning som arbeidsoppgave, dvs. uten undervisningsplikt. Det er viktig å opprettholde muligheten for slike stillinger i fremtiden.

Legeforeningen mener at professorstigen bør være overordnet forsker- og undervisningsstigen og ved sammensetning av fagmiljø må det være en viss andel stillinger fra professorstigen.

Legeforeningen har vanskelig for å forstå begrunnelsen for den foreslåtte forsker-lektor stigen (FL-stigen). Slik den er beskrevet, oppfattes den som et uklart parallelløp til professorstigen, og en konkurrerende FL-stige kan potensielt undergrave professortittelen. Legeforeningen er derfor usikker på om to ulike stiger er hensiktsmessige. Legeforeningen ser av utvalgsrapporten at det foreslås at både institusjonen og/eller den enkelte ansatte kan bestemme om arbeidet skal bestå av forskning og/eller undervisning.

Legeforeningen mener at innsats innen formidling også bør vektlegges tungt når en slik ny stige skal etableres. Undervisning på UH-nivå skal være forskningsbasert, men Underdal-utvalget legger ikke opp til at ansettelse på laveste nivå i disse stillingene skal kreve PhD fordi høyskolens lektorer ikke har slik grad. Det er vanskelig å se forskjellen på forsker-lektor stigen og amanuensis/førsteamanuensisstillingene som er kjent fra universitetssektoren der både forskning og undervisning inngår i arbeidsoppgavene.

Legeforeningen er positiv til at utvalget peker på problemene knyttet til økende midlertidighet i ansettelser i sektoren – særlig knyttet til økningen i Post-Doc kategorien. Legeforeningen støtter tiltak som begrenser midlertidighet og som øker forutsigbarheten i karriereveien for leger i akademien. Utvalget anfører at den nye FL-stigen vil gi økt grad av fast ansettelse for forskere som i liten grad driver med undervisning. Så lenge finansieringen av forskning ikke endres er det grunn til å være skeptisk med hensyn om man faktisk oppnår en slik effekt. Med fast ansettelse menes her stillinger som er uavhengig av hvorvidt man klarer å få ny ekstern finansiering når en periode med ekstern finansiering opphører. Det er viktig at denne gruppen i større grad plasseres inn i andre faste stillingskategorier.

Legeforeningen støtter ikke utvalgets forslag om å åpne opp for en tredje type PhD som skal være særegen for profesjonsfag og samtidig inneholde et pedagogisk utviklingsarbeid. Dette har delvis sammenheng med at det er uklart hva som menes med profesjonsrettet kunnskap, og at denne graden ser ut til å ha redusert krav til vitenskapelig produksjon.

Flere grunnleggende problemer ved universiteter og høyskoler i Norge i dag er nevnt i utvalgsrapporten, men Legeforeningen har vanskeligheter med å se at noen av forslagene i rapporten vil føre til noe større endringer i dette. Underdal-utvalget viser også til rekrutteringssvikt, dvs. manglende ønske om å søke seg til en karriere ved universiteter og høyskoler fordi framtiden er usikker. Legeforeningen kjenner seg ikke igjen i denne beskrivelsen, snarere tvert imot. Situasjonen i mange fag er nettopp en mangel på stillinger etter avlagt PhD-grad, det være seg midlertidige eller faste.

Avslutningsvis vil Legeforeningen peke på at endring av stillingsstruktur ikke løser et av sektorens grunnleggende problemer: At lønnsnivået for Legeforeningens medlemmer innen akademisk arbeidskraft gjennom tre tiår med underregulert lønnsvekst har blitt kunstig lavt. Dette er i seg selv et rekrutteringshinder for å få tak i de beste fagpersonene.

Med hilsen
Den norske legeforening

Geir Riise
generalsekretær

Lars Duvaland
Avdelingsdirektør/advokat

[Dokumentet er godkjent elektronisk](#)

